

UPRAVA ZA DIJASPORU

IZVJEŠTAJ O RADU U 2017. GODINI

Podgorica, januar 2018. godine

UVOD

Uprava za dijasporu, koja je osnovana oktobra 2013. godine, kao noseći organ uprave nadležan za odnose sa iseljenicima nastavlja da ostvaruje i dodatno unapređuje saradnju Crne Gore sa iseljenicima započetu usvajanjem prve strategije u ovoj oblasti (2010.godine). Na planu unapredjenja i jačanja odnosa Crne Gore sa iseljeničtvom u ovom kratkom periodu od svega četiri godine od osnivanja Uprave uradjeno je mnogo. Od usvajanja prvog zakona u ovoj oblasti (2015.godine), podzakonskih akata koji dodatno regulišu ovu oblast, do usvajanja Strategije saradnje Crne Gore sa iseljenicima i Akcionog plana njene realizacije za period 2015-2018 godine, kojima su propisane konkretne mjere koje bi trebale rezultirati jačanjem kulturne, naučne, privredne i ukupne saradnje matice i iseljenistva.

Tokom 2017. godine praktično su sprovedene pojedine zakonske odredbe: formiran je Savjet za saradnju sa iseljenicima kao savjetodavno tijelo Vlade Crne Gore, organizovane dvije sjednice ovog tijela, dodjeljene prve nagrada za doprinos iseljenicima i iseljeničkim organizacijama, organizovana manifestacija Dani iseljenika, urađeno softversko rješenje i obavljene pripreme za izdavanje iseljeničke knjižice, pripremljeno softversko rješenje za vođenje evidencije o iseljenicima, kao i preduzete radnje za izradu Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima (formirana Radna grupa koja je pripremila Nacrt, spovedena javna rasprava i pripremljen Nacrt zakona).

Uprava za dijasporu je u prethodnoj godini nastavila i sa organizacijom Ljetnje škole jezika i kulture namijenjene djeci crnogorskih iseljenika, ali i sa podrškom projektima učenja jezika u iseljeničkim sredinama. U dijelu rada na očuvanju i jačanju nacionalnog i državnog identiteta Uprava je u saradnji sa Ambasdom Crne Gore u Republici Argentini izdala Istoriju Crne Gore na španskom jeziku koja će biti distribuirana našim iseljeničkim zajednicama u ovoj zemlji.

Takodje, planirano je i realizovano više posjeta iseljeničkim sredinama, prilikom kojih je iskazana spremnost za dalje unapredjenje odnosa Crne Gore sa iseljenicima, konkretizovani pojedini oblici saradnje i pomoći u rješavanju pitanja od interesa za iseljeničtvo, posredno dinamizirane aktivnosti iseljeničkih organizacija, njihova medjusobna saradnja i rad na omasovljenju njihovog članstva.

Uprava je tokom 2017. godine nastojala da na snažniji i sistematičan način radi na unapredjenju odnosa sa našim iseljenicima i njihovim organizacijama, čemu je svakako doprinijelo i formiranje Savjeta za saradnju sa iseljenicima, ali i intenzivniji kontakti sa iseljenicima i posjete iseljeničkim sredinama.

Komunikacija sa iseljenicima i njihovim organizacijama je svakodnevna, produktivna i otvorena. Odnos sa iseljenicima zasnivamo na uzajamnoj

privrženosti i saradnji, pružanju pomoći i jačanju međusobnih veza, uz uvažavanje specifičnosti i potreba svih iseljenika.

Potrebno je svakako naglasiti da su normativno i institucionalno stvorene pretpostavke za sistemsko uređivanje odnosa Crne Gore sa svojim iseljeništvom, ali i da je u narednom periodu neophodno raditi na stvaranju obaveze i prakse kod nadležnih ministarstava i organa koji su zakonom prepoznati kao nosioci saradnje sa iseljeništvom da obavljanje poslova vezanih za odnos i saradnju sa našim iseljenicima pokreću, realizuju i koordiniraju u saradnji sa Upravom za dijasporu.

1. REALIZOVANE AKTIVNOSTI

Organizovana Druga sjednica Savjeta za saradnju sa iseljenicima

U Podgorici je dana 28. jula 2017. godine održana Druga sjednica Savjeta za saradnju sa iseljenicima. Na samom početku, a u okviru svečanog dijela sjednice, prisutnima su se obratili predsjednik Savjeta za saradnju sa iseljenicima dr Nenad Popović, direktor Uprave za dijasporu mr Predrag Mitrović, princ Nikola Petrović, minister vanjskih poslova prof. dr Srđan Darmanović i predsjednik Crne Gore Filip Vujanović.

U okviru radnog dijela sjednice usvojeni su izvještaji o radu jedanaest odbora koji su formirani u okviru Savjeta (za jačanje kulturnog i državnog identiteta, nauku i prosvjetu, sport, informisanje, zaštitu prava i položaja iseljenike, privredno partnerstvo, evropske i evroatlanske integracije, pravna pitanja, zdravstvo i zdravstvenu zaštitu, ravnopravnost polova i širenje crnogorske zajednice u svijetu), usvojen Program rada Savjeta u 2017/2018 godini i usvojeni zaključci.

Na kraju sjednice, održana je press konferencija na kojoj su iznešeni usvojeni zaključci u kojima se, između ostalog, navodi: podrška prijemu države Crne Gore u NATO, podrška realizaciji svih dosadašnjih aktivnosti sprovedenih na planu jačanja saradnje matice i njenog iseljeničtva, potreba za pokretanjem internet stranice i časopisa koji će se baviti temama od interesa za iseljenike, preporuka Vladi CG za osnivanje kulturnih centara u iseljeničkim sredinama sa većom koncentracijom iseljenika, predlog nadležnim institucijama za osnivanje Muzeja crnogorskog iseljeničtva, uspostavljanje posebnog fonda za stipendiranje mladih i nadarenih studenata, uspostavljanje i sistemsko uređenje organizacije škola i kurseva crnogorskog jezika, potreba za liberalizacijom Zakona o crnogorskom državljanstvu, preporuka za poboljšanje klime i opštih uslova za investiranje iseljenika, iniciranje potpisivanja sporazuma o zdravstvenoj saradnji sa medicinskim institucijama iz država u kojima žive etablirani medicinski eksperti crnogorskog porijekla i dr.

Sjednici Savjeta za saradnju sa iseljenicima prisustvovalo je 34 člana iz reda predstavnika iseljenika i 25 članova iz reda predstavnika državnih organa, institucija i lokalnih samouprava. Odsustvo na sjednici opravdalo je 6 predstavnika iseljenika i 15 predstavnika državnih organa, institucija i lokalnih samouprava.

Troškove organizacije sjednice, troškove puta i boravka članova Savjeta iz reda iseljenika snosi Uprava za Dijasporu, a u skladu sa članom 31 Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima.

Takodje, Uprava za Dijasporu pruža kompletnu logistiku organizacijama sjednice i obavlja administrativne i tehničke poslove za potrebe Savjeta.

Preporuka: S obzirom da je okvirno dogovoren termin za održavanje redovnih godišnjih sjednica Savjeta (zadnji petak u julu mjesecu), mišljenja smo da bi u cilju smanjenja putnih troškova članova Savjeta iz reda predstavnika iseljenika bilo preporučljivo da se odobri refundacija avio-karata i drugih putnih troškova najkasnije na dan održavanja sjednice. Takodje, bilo bi preporučljivo i finansijski i u smislu rasterećenja kadrova Uprave i MVP da se kupovina avio-karata ne vrši preko agencije iz Crne Gore, već da to radi svaki član Savjeta pojedinačno za svoje potrebe. Smatramo i da sama sjednica ubuduće treba biti organizovana u adekvatnoj sali hotela u kome su članovi Savjeta smješteni, čime bi se smanjili troškovi organizacije sjednice naročito u dijelu tehničke opreme čije rentiranje je izuzetno skupo.

Dodijeljene prve nagrade iseljenicima i iseljeničkim organizacijama

Na osnovu člana 34 Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15) i Pravilnika o kriterijumima i postupku dodjele nagrada iseljenicima i organizacijama iseljenika („Službeni list CG“, broj 22/16), zakonska Ministarstvo vanjskih poslova svake druge godine dodjeljuje nagrade iseljenicima i organizacijama iseljenika iz šest oblasti, i to: očuvanje državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori, doprinos u oblasti kulture, doprinos u oblasti diplomatije i promocije Crne Gore, unaprijeđenje privrednog partnerstva sa Crnom Gorom, dobročinstvo i doprinos u oblasti sporta.

Uprava je 24. januara 2017. godine, na svojoj internet stranici objavila Javni poziv za dostavljanje inicijative za dodjelu nagrada iseljenicima i organizacijama iseljenika. Takodje, formirana je posebna Komisija za sprovođenje postupka dodjele nagrada iseljenicima i organizacijama iseljenike sa zadatkom da na osnovu dostavljenih predloga za dodjelu nagrada, vrednuje doprinos, rezultate i zasluge kandidata za koje je podnijeta inicijativa.

Na objavljeni javni poziv pristiglo je ukupno 56 predloga za dodjelu nagrada iz gore pomenutih šest oblasti.

Pažljivo razmatrajući pristigle prijave i vodeći računa i o angažmanu, kontinuiranom radu, okolnostima i naročito posvećenosti i rezultatima predloženih kandidata na planu jačanja saradnje sa matičnom zemljom, Komisija je utvrdila predlog kandidata za dodjelu nagrada, na osnovu kojeg je donijeta odluka o dobitnicima prvih nagrada iseljenicima i iseljeničkim organizacijama koje dodjeljuje Ministarstvo vanjskih poslova, i to:

- Ljubo Dabović iz SR Njemačke- za očuvanje državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori,
- Zavičajni klub „Bihor“ iz Luksemburga i Udruženje Crnogoraca Novog Sada – za doprinos u oblasti kulture,
- počasni konzul Crne Gore u Sloveniji Vojislav Kovač – za doprinos u oblasti diplomatije i promocije Crne Gore,
- Bedri Gul iz Turske – za unapređenje privrednog partnerstva sa crnom Gorom,
- Ćazim Džafer
- ović iz SAD-a – za dobročinstvo, i
- Ljubomir Radanović iz Belgije – za doprinos u oblasti sporta.

Svečano uručenje nagrada organizovano je u okviru manifestacije “Dani iseljenika” 31.jula 2017. godine u Petnjici, a nagrade je dobitnicima uručio predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković.

Uvodjenje nagrada namijenjenih iseljenicima i iseljeničkim organizacijama naišlo je na izuzetno pozitivan prijem medju našim iseljenicima, a sama svečanost, specijalna statua i plaketa napravljena za ovu priliku dali su poseban efekat i istakli značaj nagrada za koju vjerujemo da će u budućnosti postati prestižne.

Manifestacija Dani iseljenika

Dana 31. jula 2017. godine, u organizaciji Uprave za dijasporu i Opštine Petnjica, prvi put je organizovana manifestacija „Dani iseljenika“ u okviru tradicionalnih Dana Dijaspore u Petnjici. Ova manifestacija predstavlja obavezu propisanu članom 35 Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, 47/15), a njeno održavanje predviđeno je jednom godišnje.

U okviru programa manifestacije u sali Skupštine opštine Petnjica održan je okrugli sto na temu „Uslovi za ulaganja u svijetlu novih zakonskih rješenja“. Okrugli sto je otvorio predsjednik Opštine Petnjica Samir Agović, nakon čega su uslijedila izlaganja direktora Uprave za dijasporu mr Predraga Mitrovića, direktora Investiciono-razvojnog fonda Zorana Vukčevića, predsjednika Opštine Danilovgrad Branislava Đuranovića, predsjednika Savjeta za saradnju sa iseljenicima Nenada Popovića, načelnika Direkcije za politiku i režim spoljne trgovine u Ministarstvu ekonomije mr Kadrije Kurpejovića, rukovodioca Sektora za pravna pitanja u Privrednoj komori CG Aleksandra Mitrovića, potpredsjednika Savjeta za saradnju sa iseljenicima Edina Latića, predsjednika Odbora za pravna

pitanja u okviru pomenutog Savjeta Vladislava Popovića, člana Savjeta za saradnju sa iseljenicima Ismeta Ramčilovića, istaknutog preduzetnika u Bosni i Hercegovini Erola Ramusovića i uspješnog privrednika u Petnjici Rešada Adrovića.

Nakon Okruglog stola, odigrana je prijateljska fudbalska utakmica između predstavnika matice i dijaspore, na stadionu u Petnjici.

U večernjim časovima uz bogat kulturno-umjetnički program upriličena je i svečanost dodjele nagrada istaknutim iseljenicima i organizacijama iseljenika, kojoj je prisustvovao veliki broj zvanica. Nagrade je uručio predsjednik Vlade CG Duško Marković.

Preporuke: Iseljenici cijene i prepoznaju napore koje matična država ulaže u cilju jačanja odnose i saradnje sa svojom dijasporom, a čini se da je naročito dobra odluka bila vezivanje ove manifestacije za postojeće, već tradicionalne, lokalne manifestacije. Stoga je odlučeno da ova manifestacija u 2018. godini bude održana 30. juna u Gusinju u okviru tradicionalnih Dana dijaspore koje organizuje Opština Gusinje.

Iseljenička knjižica

Na osnovu čl. 36 Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima ("Sl.list CG", br.47/15) i Odluke o obrascu zahtjeva, izgledu i sadržaju iseljeničke knjižice koju je usvojila Vlada krajem 2016. godine Uprava iseljeniku koji nije crnogorski državljanin izdaje iseljeničku knjižicu. Iseljenička knjižica se izdaje na lični zahtjev kao javna isprava koja iseljeniku služi u svrhe predstavljanja i identifikacije kod državnih organa Crne Gore, za vrijeme boravka u Crnoj Gori i u druge svrhe se ne može koristiti. Drugim propisom, vlasniku iseljeničke knjižice se mogu utvrditi određene povoljnosti i olakšice u oblasti investicija. Projekat je u 2017. godini bio pri kraju, a Uprava je započela sa njenim izdavanjem 20.02.2018. godine. Iseljenička knjižica ima jaku emotivnu crtu, slična je po izgledu crnogorskom pasošu i za nju vlada veliko interesovanje.

Ljetnja škola jezika i kulture „Crna Gora moja postojbina“

U periodu od 20-30. jula 2017. Godine, na Ivanovim koritima, održana je jedanaesta po redu Ljetnja škola jezika i kulture „Crna Gora moja postojbina“ namijenjena djeci naših iseljenika, koju Uprava za dijasporu organizuje u saradnji sa Zavodom za školstvo Crne Gore. Školu je pohađalo 57 polaznika, uzrasta od 9 do 15 godina, iz deset zemalja: Albanije, Bosne i Hercegovine, Srbije, Hrvatske, Makedonije, Slovenije, Turske, Njemačke, Velike Britanije i Kanade. Tokom desetodnevnog boravka, učenja i druženja u odmaralištu „Lovćen – Bečići“, djeca iz dijaspore imala su priliku da na zabavan način upoznaju zemlju svojih predaka – kroz kolaž obrazovnih i kreativnih radionica iz crnogorskog jezika i književnosti,

istorije, geografije, muzičke i likovne djelatnosti, kulturne baštine, crnogorskih igara i plesa, kao i sportskih aktivnosti.

Nastava u Školi izvodi se po posebnim obrazovnim programima namijenjenim crnogorskoj dijaspori, a svim polaznicima Škole organizator je obezbijedio i komplet udžbenika „Crna Gora moja postojbina“.

U okviru programa Ljetnje škole, organizovane su posjete Cetinju, podlovcenskom selu Dolovi, Mauzoleju na Lovćenu, Lipskoj pećini, Avanturističkom parku i Edukativnom centru Nacionalnog parka Lovćen. Poseban doprinos realizaciji Škole pružili su Narodni muzej CG, Lipska pećina i Prijestonica Cetinje.

Pomoć u organizaciji kurseva i škola jezika u iseljeništvu

U skladu sa Strategijom saradnje sa iseljenicima (2015-2018), Uprava za dijasporu u saradnji sa Ministarstvom prosvjete CG pomaže organizaciju kurseva i škola jezika, kulture i tradicije u iseljeništvu. Nastava se odvija po posebnim udžbenicima za dopunsku nastavu u inostranstvu, u izdanju nekadašnjeg Centra za iseljenike.

U 2017. godini organizovane su četiri škole crnogorskog jezika:

- Škola jezika u Montevideu (Istočna Republika Urugvaj), koju već dvije godine za redom organizuje Crnogorska zajednica Urugvaja. Za Školu vlada veliko interesovanje i pohađa je više desetina polaznika raznih generacija. Članovi rukovodstva ove zajednice pokrenuli su i onlajn kurs za učenje crnogorskog jezika, namijenjen svima koji govore španski jezik: <https://www.montenegrino-online.com>. Riječ je o besplatnoj internet stranici za učenje crnogorskog jezika, kojoj je moguće pristupiti u svakom trenutku. Predavači jezika u svojoj interaktivnoj nastavi koriste crnogorske udžbenike iz jezika i gramatike („Crna Gora- moja postojbina“, „Crnogorski kao nematernji“, „Gramatika crnogorskog jezika“). Predavači u Školi su Daniel i Nikolas Klisić.
- Škola jezika u Buenos Ajresu (R. Argentina) – krajem 2017. godine, u saradnji sa Upravom za dijasporu, završene su sve pripremne aktivnosti na realizaciji škole. Škola će zvanično početi u martu 2018. godine, a u saradnji sa Fakultetom za crnogorski jezik i književnost sa Cetinja nastavu u Školi izvodiće profesor Milan Marković.
- Škola jezika u Skadru (Albanija) – ujedno i najstarija škola jezika namijenjena potomcima naših iseljenika, i ove godine održana je u Skadru, u organizaciji udruženja naših iseljenika „Alba Montenegro“. Nastava se izvodi po programu udžbenika „Crna Gora moja postojbina“.

- Škola jezika u Frankfurtu (SR Njemačka) – organizovana na inicijativu našeg iseljeničkog udruženja „MonteKöln“ i uz logističku podršku Generalnog konzulata Crne Gore u Frankfurtu. Školu pohađa desetak učenika, a nastava se izvodi po udžbenicima za crnogorsku dijasporu „Crna Gora moja postojbina“. Časovi se održavaju dva puta mjesečno u prostorijama GK u Frankfurtu. Predavač u školi za časove jezika i književnosti je Fatma Ećo-Pepaljk, dok časove istorije i kulture Crne Gore predaje profesor Braho Sijarić.

Preporuke: Organizacija škola i kurseva crnogorskog jezika u inostranstvu jedan je od prioriteta i osnova za očuvanje identiteta u iseljeničkim sredinama, naročito kod druge i treće generacije iseljenika. Prepoznajući značaj učenja i očuvanja jezika u iseljeništvu, Uprava za dijasporu u narednoj godini ima namjeru da nastavi sa pružanjem podrške ovakvim projektima, kao i da u saradnji sa Ministarstvom prosvjete ispita mogućnost sistemskog rješavanja ovog pitanja.

Evidencija iseljenika

Raspolaganje podacima o dijaspori, njenoj brojnosti, geografskoj lociranosti, starosti, obrazovanju, radnom i imovinskom statusu, angažmanu u iseljeničkim organizacijama i udruženjima, izuzetno je bitno sa stanovišta planiranja unapređenja odnosa između matice i dijaspore. Razumijevanje raznovrsnosti dijaspore može pomoći identifikovanju različitih resursa iseljeničkih zajednica i njihovom mogućem doprinosu razvoju zemlje porijekla.

U cilju osmišljavanja projekta koji bi mogao da rezultira bazom podataka o našim iseljenicima, Uprava je osmislila web aplikaciju čijim popunjavanjem od strane iseljenika bi se došlo do određenih podataka. Posredstvom našeg iseljeničkog udruženja u Makedoniji, od strane makedonske informatičke firme „Nextsense“, Upravi je donirano softversko rješenje ove aplikacije. Nakon objektivnih poteškoća koje se tiču nedostatka i lošeg kvaliteta informatičkih resursa, kao i izmjena propisa u oblasti hostovanja registara i baza podataka na stranim serverima, ovaj projekat se privodi kraju. Baziran je na dobrovoljnim odgovorima na upitnik od 22 pitanja koja iseljenik upisuje kroz jednu web aplikaciju, a koja predstavljaju i lične podatke, preko toga da li je on ili neki njegov predak, kad i gdje iselio iz Crne Gore, pa sve do podataka o tome da li je član nekog iseljeničkog udruženja. Početak evidencije iseljenika se predviđa za prvi kvartal 2018. godine i predstavljaće veliku pomoć u radu sa iseljenicima. Biće osnova za kreiranje mnogih statističkih izvještaja, u zavisnosti od uslova pretraživanja.

Potpisan memorandum o saradnji između Uprave za dijasporu i Centra za istraživanje latinoameričkih migracija (CEMLA)

Dana 13. jula 2017. godine, u Ambasadi Crne Gore u Republici Argentini, potpisan je Memorandum o saradnji između Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore – Uprave za dijasporu i Centra za istraživanje latinoameričkih migracija, sa sjedištem

u Buenos Ajresu. Budući da Centar posjeduje najveću bazu podataka o migratornim tokovima iz Crne Gore u Republiku Argentinu, potpisivanje ovog memoranduma pruža mogućnost istraživanja i selektovanja podataka u vezi sa kretanjem i boravkom iseljenika sa prostora današnje Crne Gore na prostor Latinske Amerike, kao i realizaciju ostalih zajedničkih istraživačkih projekata od interesa za obje strane. U skladu sa obavezama koje proističu iz Memoranduma, na predlog Ambasade, MVP-Uprava za dijasporu donijela je odluku da za potrebe realizacije Projekta selektovanja podataka o licima koja su emigrirala iz Crne Gore u Republiku Argentinu, angažuje Draganu Otašević, crnogorsku studentkinju koja trenutno pohađa master studije u Buenos Ajresu. Angažman imenovane je započeo 10.11.2017. godine, a završava se 10.05.2018. godine. Nakon okončanja istraživačkih aktivnosti u okviru Projekta, Ministarstvo će, u saradnji sa Centrom, zajednički publikovati dvojezičnu studiju o rezultatima sprovedenog Projekta na crnogorskom i španskom jeziku.

Organizacija konferencije u cilju povezivanja istaknutih naučnika i privrednika iz iseljeničtva sa predstavnicima domaćih istraživačkih institucija i relevantnim privrednim subjektima

Međunarodna konferencija pod nazivom „Izazovi na putu ka Evropskoj uniji“ održana je u bečićkom hotelu Splendid, 2. i 3. novembra 2017. godine. Pored političko – ekonomskog dijela konferencije, na kojoj su učestvovali premijeri i pomoćnici premijera, te bivši državnici i ministri zemalja u regionu, dio konferencije je bio posvećen nauci i doprinosu naučnika iz iseljeničtva državi Crnoj Gori, pa je takav jedan panel organizovan pod naslovom: „Perspektive i modeli saradnje akademske i biznis zajednice sa dijasporom u svijetlu EU integracije i globalizacije“.

Konferenciji je prisustvovalo 35 naučnika iz iseljeničtva, koji su ovom prilikom iznijeli svoja iskustva i dali sugestije o modelima saradnja sa matičnom državom Crnom Gorom. Na panelu su učestvovali: dr Darko Petrušić, generalni direktor Direktorata za naučnoistraživačku djelatnost u Ministarstvu nauke, Zoran Đukanović, šef odsjeka za istraživačko informativne poslove i evidenciju iseljenika u Upravi za dijasporu, prof. dr Srđan Redžepagić sa Univerziteta Nica Sophia Antipolis iz Nice u Francuskoj, dr Sergej Đuranović sa Washington University in St. Louis, School of Medicine iz Sent Luisa u državi Misuri u SAD i dr Alenka Hodžić, iz Centra za mendelsku genomiku sa Kliničkog instituta za medicinsku genetiku Univerzitetskog kliničkog centra iz Ljubljane u Sloveniji.

Gosti iz inostranstva su ukratko objasnili čime se bave u svojim naučnim institucijama, a zatim su iznijeli svoja zapažanja o mogućnostima saradnje sa crnogorskim, kako obrazovnim, tako i biznis subjektima. Preovladao je osjećaj da uz malo dobre volje, organizacije i podrške države, mnogi projekti koji se danas kreiraju u svijetu i u visokim tehnologijama, mogu da se realizuju u Crnoj Gori, jer je naš naučni potencijal vani izrazito kvalitetan i vrlo cijenjen.

Organizacija ove konferencije predviđena je Strategijom saradnje Crne Gore sa iseljenicima za period 2015-2018, a kao zajednička aktivnost Ministarstva ekonomije, Ministarstva nauke, Privredne komore, Unije poslodavaca i Uprave za dijasporu.

Preporuke: Crna Gora u odnosu na broj stanovnika ima zavidan broj stručnjaka i naučnika koji žive i rade u inostranstvu. Centar za iseljenike svojevremeno je izradio publikaciju "Ko je ko u dijaspori Crne Gore – nauka" koja sadrži biografije i kontakte oko 90 naučnika iz inostranstva, dok je Ministarstvo nauke izradilo studiju o naučnoj dijasporu u okviru koje postoji baza od oko 250 imena naših naučnika, istraživača i stručnjaka u inostranstvu. S obzirom da je intelektualni kapital najveći resurs jedne zemlje, naučna dijaspora bi trebala da bude maksimalno uključena u razvoj društva, nauke i privrede Crne Gore. Kako Crna Gora, za sada, nije uspjela da osmisli odgovarajući način angažmana ovog potencijala, u toku 2018. godine, a u okviru manifestacije Dani iseljenika, Uprava će organizovati okrugli sto na ovu temu uz maksimalno učešće upravo naučnika, istraživača i stručnjaka iz dijaspore.

Podrška jačanju kapaciteta i organizovanosti iseljeničtva

U svim zemljama sa većom koncentracijom naših iseljenika postoje i organizovane forme njihovog djelovanja. Obično se naši iseljenici organizuju u skladu sa propisima zemalja prijema kao nevladine organizacije, udruženja, klubovi, zavičajna udruženja i sl. Jačina njihovog djelovanja, zamah koji mogu imati, aktivnosti koje sprovode i dr. zavise od brojnosti našeg iseljeničtva u određenoj zemlji, starosti emigracije, strukture, stepena obrazovanja i sl. Cijenimo da sva trenutno aktivna udruženja, kojih po evidenciji Uprave za dijasporu ima oko 150 u svijetu, daju svoj maksimum u skladu sa okolnostima u kojim djeluju. Uprava za dijasporu u okviru svojih redovnih aktivnosti ima stalnu komunikaciju sa iseljenicima i njihovim organizacijama. Odnos sa iseljenicima zasnivamo na uzajamnoj privrženosti i saradnji, pružanju pomoći i jačanju međusobnih veza, uz uvažavanje specifičnosti i potreba svih iseljenika.

a) Finansijska podrška aktivnostima iseljeničkih organizacija

Prethodnu godinu obilježile su velike poteškoće u raspolaganju dijelom budžetskih sredstava Uprave za dijasporu namijenjenom pružanju pomoći iseljenicima i njihovim organizacijama u realizaciji određenih projekata i aktivnosti od značaja za unapredjenje odnosa i saradnje matične države sa svojom dijasporom. S tim u vezi pravna služba MVP-a je preporučila rad na izmjenama i dopunama Pravilnika o kriterijumima za raspodjelu i upravljanje sredstvima za očuvanje i jačanje saradnje sa iseljenicima, na način koji je moguć, ali ne i zadovoljavajući.

Polovinom oktobra 2017. godina, a na osnovu izmjena i dopuna gore pomenutog pravilnika, omogućena je dodjela pomoći organizacijama iseljenika i to u dijelu

dodjela sredstava koja su "neophodna za njihov rad (zakup prostorija, nabavka opreme i kancelarijskog materijala i drugi tekući troškovi neophodni za rad), u iznosu od 5.000 eura po organizaciji, na godišnjem nivou".

Udruženja kojima je Uprava dodijelila određena sredstva po ovom osnovu su:

1. Crnogorsko-naučno kulturni centar iz Vrbasa (Republika Srbija), na ime zahtjeva za adaptiranje prostorija buduće »Crnogorske biblioteke«, troškova grijanja i električne energije, u iznosu od 1.500,00 eura.
2. Udruženje Asocijacija Montenegro iz Pariza (Republika Francuska), koje je uputilo zahtjev na ime zakup prostorija i troškovi režije, u iznosu od 2000,00 eura.
3. Udruženje malih akcionara i bivših radnika i penzionera – UMABRP iz Lovćenca, Republika Srbija (danas Udruženje bivših radnika i penzionera AIP „Njegoš“ Lovćenac), koje je uputilo zahtjev na ime zakupa prostorija i nabavka kancelarijskog materijala (kompjuteri, skeneri, štampači i neophodan namještaj), u iznosu od 1.000,00 eura.
4. Udruženje Crnogoraca Novog Sada (Republika Srbija), koje je uputilo zahtjev na ime zakup prostorija i nabavka opreme, u iznosu od 1.000,00 eura.
5. Savez iseljenika iz Crne Gore u Republici Makedoniji, koji je uputio zahtjev na ime zakup prostorija i tekući troškovi, u iznosu od 1.000,00 eura.
6. Crnogorska nacionalna zajednica Beograd (Republika Srbija), koja je uputila zahtjev na ime zakup prostorija i troškovi režije, u iznosu od 2.000,00 eura.
7. Udruženje Crnogoraca Kosova iz Prištine (Republika Kosovo), koje je uputilo dva zahtjeva, i to prvi na ime nabavke kancelarijske opreme i drugih tekućih troškova (plaćanje struje, vode, telefona, goriva za službeno vozilo) i drugi zahtjev na ime pokrivanje troškova carinjenja, registracije i osposobljavanja službenog vozila – u ukupnom iznosu od 3.911,00 eura.
8. Udruženje Alba-Montenegro iz Skadra (Republika Albanija), koje je uputilo zahtjev za pokriće troškova zakupa na godišnjem nivou nastalih u periodu od 15. aprila do 31. decembra 2017. godine u iznosu od 5.000,00 eura.

Ukupan iznos sredstava koji je po ovom osnovu dodijeljen iseljeničkim organizacijama u 2017. godini je 17.411,00 eura.

Tabelarni prikaz dodjele sredstava udruženjima za 2017. godinu

R.br.	Naziv udruženja	Zahtjev za pružanje novčane pomoći	Ukupna dodijeljena u €
1.	Crnogorsko-naučno kulturni centar iz Vrbasa	adaptiranje prostorija buduće »Crnogorske biblioteke« i troškovi grijanja i struje	1.500,00
2.	Udruženje Asocijacija-Montenegro iz Pariza	zakup prostorija i troškovi režije	2.000,00

3.	Udruženje malih akcionara i bivših radnika i penzionera – UMABRP	zakup prostorija i nabavka kancelarijskog materijala (kompjuteri, skeneri, štampači i neophodan namještaj)	1.000,00
4.	Udruženje Crnogoraca Novog Sada	zakup prostorija i nabavka opreme	1.000,00
5.	Savez iseljenika iz Crne Gore u Republici Makedoniji	zakup prostorija i tekući troškovi	1.000,00
6.	Crnogorska nacionalna zajednica Beograd	zakup prostorija i troškovi režije	2.000,00
7.	Udruženje Crnogoraca Kosova iz Prištine	nabavka kancelarijske opreme i drugi tekući troškovi (plaćanje struje, vode, telefona, goriva za službeno vozilo) i pokrivanje troškova carinjenja, registracije i osposobljavanja službenog vozila Hyundai Sonata	3.911,00
8.	Udruženje Alba-Montenegro iz Skadra	pokriće troškova zakupa na godišnjem nivou nastalih u periodu od 15. aprila do 31. decembra 2017. godine	5.000,00
UKUPNO:			17.411,00

b) Praćenje i zaštita statusnih prava iseljenika u zemljama prijema

U dijelu praćenja i zaštite statusnih prava iseljenika u zemljama prijema treba pomenuti aktivno učešće Uprave u radu Međuvladinog mješovitog odbora za sprovođenje Sporazuma između Republike Hrvatske i Crne Gore o zaštiti prava manjina, pomoć crnogorskoj zajednici na Kosovu u cilju kvalitetne izrade i stvaranja ambijenta za usvajanje Strategije o afirmaciji i integraciji crnogorske zajednice na Kosovu 2016-2021, koju je Vlada R.Kosovo usvojila marta 2017.godine, te kontinuirani rad na jačanju, afirmaciji i boljem organizovanju crnogorske manjine u R. Srbiji.

c) Podrška osnivanju novih udruženja

U toku 2017. Uprava je podržala i osnivanje nekoliko novih udruženja:

- U januaru 2017. godine - formiran ogranak crnogorske zajednice u gradu Karmelo u Urugvaju. Prvi Crnogorci su se doselili u Karmelo prije više od sto dvadeset godina, a uglavnom su radili u kamenolomima. Naši iseljenici u ovom

urugvajskom gradu uglavnom vode porijeklo iz Pipera i šire okoline Podgorice, a najčešća prezimena su Marković, Bosarić, Alagić, Bošković i dr.

- U maju 2017. godine formirana je Parlamentarna grupa prijateljstva sa Crnom Gorom u Senatu R. Argentine. Članovi parlamentarne grupe prijateljstva sa Crnom Gorom su senator Anhel Rosas, senatroka Lusija Kraksel, Norma Durango, Silvia Elias de Peres, Silvija Đakopo, Huan Manuel Irasabal, Alfredo Martines i Marija de Los Anheles Saikun.

- Dana 6. septembra 2017. godine formirana je Američko – Kanadska Unija koja okuplja naše organizacije iseljenika koje djeluju na teritoriji SAD-a i Kanade. Uniju čine sedam udruženja naših iseljenika: Bošnjački Savez Crne Gore - Njujork, Crnogorsko Udruženje „Cetinje“ Indijana, Udruženje iseljenika iz Crne Gore „21 Maj“ - Njujork, Crnogorsko Kanadska Asocijacija Vankuver, Udruženje Crnogoraca Njujork, Fondacija Petnjica - Njujork, kao i Akademija sportova Njujork. Osnovni ciljevi Unije su podsticanje razvoja građanske svijesti, privrženosti i pripadnosti iseljenika matičnoj zemlji, kao i očuvanje kulture, istorije, običaja i tradicija naroda iz Crne Gore. Dodatno, Unija će se baviti i promocijom kulturnih, ekonomskih i drugih vrijednosti Crne Gore u sredinama gdje djeluje naše iseljeničtvo. Osnivačka skupština je održana 21. oktobra 2017. godine u Njujorku, a osnivači ove organizacije i članovi užeg rukovodstva su Esad Rastoder, Zaim Dervišević, Marko Orahovac, Mirsad Jahovic i Vesko Karadžić. Za predsjednika Unije izabran je Esad Rastoder iz Bošnjačkog saveza CG, predsjednika Upravnog odbora Marko Orahovac iz Udruženja "21.maj", a za članove savjeta Mirsad Jahović iz Udruženja "Cetinje" i Vesko Karadžić iz Crnogorsko-kanadske asocijacije.

- Dana 12. novembra 2017. godine održana je Osnivačka skupština udruženja „Montenegro Orange“ u Roterdamu, koje predstavlja prvo registrovano udruženje koje okuplja naše iseljenike u ovom gradu. Za predsjednika Skupštine udruženja izabran je Ruždija Kočan, a za potpredsjednika Saša Vuković. Milorad Mitrović imenovan je za predsjednika Upravnog odbora, Predrag Kruta za potpredsjednika, kao i petočlani sastav UO udruženja.

- Dana 29. novembra održana Osnivačka skupština Hrvatsko-crnogorskog društva prijateljstva, čije je formiranje rezultat inicijative Koordinacije hrvatskih društava prijateljstva, Uprave za dijasporu i Ambasade CG u R.Hrvatskoj.

Preporuke: Uprava za dijasporu, u granicama svojih mogućnosti, pruža pomoć u realizaciji ideja i aktivnosti od interesa za iseljeničtvo i maticu. U ovom dijelu mogućnosti Uprave u 2018. godini bi trebale da budu i veće jer je planirana realizacija javnog konkursa za sufinansiranje programa i projekata iseljeničkih organizacija i opredjeljivanje značajnijeg iznosa sredstava za ovu svrhu.

d) Posjete iseljeničkim sredinama

Crnogorska dijaspora mahom je privržena Crnoj Gori, ali je i karakteriše razjedinjenost po više osnova (nacionalna, vjerska, a vrlo često i lična neslaganja). Nepostojanje i neodržavanje kontinuiranih veza sa iseljeništvom može rezultirati daljim "cijepanjem" naše dijaspore i njihovim pripajanjem iseljeništvu drugih država sa kojima postoji nacionalna, vjerska i kulturno-jezička bliskost. Posjete iseljeničkim sredinama od presudne su važnosti za održavanje kontakata sa iseljenicima i iseljeničkim organizacijama, sticanje slike o njihovim aktivnostima, problemima sa kojima se susreću i potrebama na koje matična zemlja treba da odgovori. U toku 2017. godine Uprava je realizovala više posjeta iseljeničkim sredinama koje su rezultirale boljim vezama sa našim iseljeništvom, otvorenijom komunikacijom i čvršćim vezivanjem za matičnu zemlju. Po prvi put od osnivanja Uprave, realizovana je posjeta SAD-u i uspostavljeni brojni kontakti sa organizacijama koje nijesu imale kontakt sa Upravom, niti bile informisane o aktivnostima koje Crna Gora preduzima na planu unapredjenja odnose sa svojim iseljeništvom. Prisutnost "na terenu" donekle može nadomjestiti adekvatan rad sa našim iseljeništvom diplomatsko-konzularnih predstavništava Crne Gore u inostranstvu. U ovom dijelu problem vrlo često predstavlja nepostojanje obučenog i za odnose sa dijasporom zaduženog službenika u okviru naših DKP-a, o čemu bi MVP trebalo da vodi naročitog računa pri izboru kadrova u zemljama koje karakteriše veća koncentracija naših iseljenika.

II sjednica Međuvladinog mješovitog odbora za sprovođenje Sporazuma između Republike Hrvatske i Crne Gore o zaštiti prava manjina

U cilju sprovođenja Sporazuma između Republike Hrvatske i Crne Gore o zaštiti prava hrvatske manjine u Crnoj Gori i crnogorske manjine u Republici Hrvatskoj (Zakon o potvrđivanju ovog Sporazuma donešen u Skupštini CG 5. aprila 2011. godine), strane potpisnice su formirale Međuvladin mješoviti odbor (MMO) koji se sastaje najmanje jedanput godišnje, naizmjenično kod strana potpisnica Sporazuma. Sporazum između Crne Gore i Republike Hrvatske o zaštiti prava crnogorske manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatske manjine u Crnoj Gori, sačinjen je i potpisan od strane predstavnika Vlade Crne Gore i Vlade Republike Hrvatske, 14. januara 2009. godine, u Zagrebu. Strane potpisnice su se ovim Sporazumom obavezale da će, u skladu sa domaćim zakonodavstvom i u okvirima svojih mogućnosti, razraditi modele vaspitanja i obrazovanja na jeziku manjina, posvetiti posebnu pažnju ostvarivanju kulturnih i obrazovnih potreba pripadnika/ca manjina, slobodnu upotrebu njihovog jezika i pisma. Takođe, dvije države su se obavezale da će podsticati odgovarajuće učešće pripadnika/ca manjina u donošenju odluka na lokalnom, regionalnom i državnom nivou, a u vezi sa pravima i položajem manjinskih naroda. U skladu sa tim, kao i sa važećim zakonodavstvom, obavezne su pratiti i podsticati zastupljenost pripadnika/ca manjinskih naroda u upravnim tijelima na svim nivoima državne uprave.

Prva sjednica Mješovitog odbora u cilju sprovođenja Sporazuma o međusobnoj zaštiti manjina dvije zemlje (potpisan 14.01.2009, stupio na snagu 05.05.2011.)

održana je u Podgorici, 28. aprila 2015. godine. Na prvoj sjednici su razmatrane teme koje se odnose na zastupljenost manjina na državnom, županijskom i lokalnom nivou, kao i u organima uprave, povraćaj imovine – restitucija, obrazovanje i informisanje na maternjem jeziku i pismu, službena upotreba jezika i pisma, zaštita spomeničke i kulturne baštine i finansiranje, te vladama obje zemlje upućen određeni broj preporuka, kako zajedničkih za obje države, tako i za svaku od država pojedinačno. Druga sjednica MMO-a održana je 24-25. maja 2017. godine u Zagrebu na kojoj je analizirano sprovođenje usvojenih preporuka s prethodne sjednice, te su razmatrana aktuelna pitanja od posebne važnosti za obje nacionalne manjine i predlagana rješenja koja će osigurati još višu razinu manjinskih prava u obje države. Od novih tema treba istaknuti razmatranje osnivanja Crnogorske biblioteke i Crnogorskog kulturnog centra u Republici Hrvatskoj, te institucija za proučavanje istorije i kulture Hrvata u Crnoj Gori, kao i zajedničku nominaciju kulturnog dobra Bokeljske mornarice radi upisa na UNESCO-vu listu nematerijalne kulturne baštine, u kojoj će biti istaknut sveti Tripun, te kako je Bokeljska mornarica kao nematerijalna kulturna baština Crne Gore ujedno i baština pripadnika hrvatske manjine u Crnoj Gori.

Sekretar Ministarstva za ljudska i manjinska prava Vlade Crne Gore Valon Dasharami predsjedavajući je crnogorskog dijela MMO-a, dok funkciju sekretara obavlja direktor Uprave za dijasporu mr Predrag Mitrović.

Rad na izradi Predloga zakona o saradnji sa iseljenicima

Zakon o saradnji Crne Gore sa iseljenicima usvojen jula 2015. godine i to kao prvi normativni akt u domaćem zakonodavstvu kojim je regulisana oblast saradnje Crne Gore sa iseljenicima. Ovim zakonom su uređena prioritetna pitanja saradnje, način ostvarivanja i jačanja te saradnje, sredstva u funkciji unapređivanja saradnje, nosioci, nadležnosti i međusobni odnosi institucija od državnog do lokalnog nivoa, zaštita prava i interesa, kao i druga pitanja od značaja za dijasporu.

S obzirom da je ovim zakonom po prvi put normativno tretirana oblast saradnje i odnosa Crne Gore sa iseljeništvom, radilo se o jednom pionirskom poduhvatu, pa koliko god je zakonodavac pokušao da maksimalno obuhvati ovu oblast, tek su se kroz njegovu primjenu mogle uočiti određene pravne praznine, nedorečenosti i druge nejasnoće u tekstu Zakona.

Osnovni problem ili manjkavost važećeg Zakona je u tome što je njime propisana obaveza Uprave za dijasporu, kao organa nadležnog za saradnju sa iseljenicima, da podržava aktivnosti iseljenika i iseljeničkih organizacija, a da ona nije precizno definisana u dijelu načina dodjeljivanja pomoći ovim i ovakvim projektima i programima, što je onemogućilo donošenje odgovarajućih podzakonskih akata i realizaciju ove pomoći.

Takodje manjakvosti su postojale i u dijelu odredaba Zakona koje se odnose na postupak izbora i razrješenja članova Savjeta za saradnju sa iseljenicima, te određene nedorečenosti u odredbama koje se odnose na izdavanje Iseljeničke knjižice i evidencije.

U cilju pripreme izmjena i dopuna kojim bi se uklonili pomenuti nedostaci važećeg Zakona, polovinom septembra 2017. Godine je formirana Radna grupa za izradu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima koju su činili predstavnici organa i institucija koje u okviru svojih redovnih djelatnosti imaju određene nadležnosti i obaveze saradnje i jačanja odnosa sa iseljeničtvom i to: Ministarstva vanjskih poslova, Uprave za dijasporu, Odbora za međunarodne odnose i iseljenike i Zakonodavnog odbora Skupštine CG, Savjeta za saradnju sa iseljenicima, Matice crnogorske, Ministarstva nauke, Ministarstva sporta, Ministarstva za ljudska i manjinska prava, Ministarstva ekonomije, Ministarstva kulture, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva prosvjete.

Radna grupa je polovinom novembra 2017. godine pripremila Nacrt zakona o izmjenama i dopunama zakona o saradnji CG sa iseljenicima. U skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u pripremi zakona ("Službeni list Crne Gore", broj 12/12), Ministarstvo vanjskih poslova – Uprava za dijasporu organizovala je javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o saradnji CG sa iseljenicima.

Okrugli stolovi organizovani su u državama sa najvećom koncentracijom iseljenika iz Crne Gore, i to: Zagrebu (R.Hrvatska), Frankfurtu (SR Njemačka), Luksemburgu (Veliko Vojvodstvo Luksemburg), Njujorku (SAD), Novom Sadu (R. Srbija) i Sarajevu (Bosna i Hercegovina).

Kako su i sugestije, predlozi i komentari pristigli tokom organizovane javne rasprave ukazivali na potrebu izrade novog zakona, a imajući u vidu da je na tekst važećeg Zakona koji broji 42 člana, dodato 12 novih, a da je 17 članova pretrpjelo izmjene i dopune, izradjen je Predlog novog zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima.

Novine koje uvodi Predlog zakona odnose se na stvaranje pravnog osnova za sufinansiranje projekata i programa organizacija iseljenika, navedeni kriterijumi za vrednovanje istih, određen obim sufinansiranja i stvoren pravni osnov za donošenje podzakonskih akata kojim bi se precizirali uslovi za organizacije iseljenika koje imaju pravo učešća na konkursu, obrazac prijave, namjensko korišćenje odobrenih sredstava, izvještaj o realizaciji projekata i način vršenja nadzora nad izvršenjem ugovora o sufinansiranju programa i projekata.

U dijelu odredbi ovog zakona koje se odnose na formiranje i rad Savjeta za saradnju sa iseljenicima, predložena su rješenja koja podrazumijevaju

transparentniji postupak predlaganja predstavnika iseljenika u Savjet, a definisan je i prestanak mandata članova Savjeta, razlozi i način njihovog razrješenja.

Odredjene nedorečenosti teksta zakona ispravljene su i u dijelu izdavanja iseljeničkih knjižica i evidencija na način koji će obezbijediti efikasniju implementaciju ovih odredbi.

Programom rada Vlade u 2018. godini predviđeno je usvajanje Predloga zakona u prvom kvartalu 2018. Godine.

Saradnja sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore

Tokom 2017. godine Uprava je imala korektnu saradnju sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore kako po pojedinim pitanjima od interesa za iseljenike, tako i u dijelu razmjene informacija i koordinacije aktivnosti. Takodje, na inicijativu Odbora dana 21. jula 2017. godine održano je Kontrolno saslušanje direktora Uprave za dijasporu mr Predraga Mitrovića na temu: „Aktivnosti Uprave za dijasporu na polju realizacije vladine politike saradnje sa iseljenicima“. Sjednici organizovanoj tim povodom, pored članova Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, u svojstvu gostiju prisustvovali su, državni sekretar za politička pitanja u Ministarstvu vanjskih poslova Zoran Janković, šefica Odsjeka za privredno partnerstvo i statusno pravna pitanja u Upravi za dijasporu Elvira Bekteši i druga sekretarka u Odsjeku za identitetska pitanja i kulturno-prosvjetnu saradnju u Upravi za dijasporu, Milica Radojičić.

Direktor Mitrović je članovima Odbora predstavio detaljnu Informaciju o radu Uprave za dijasporu, od njenog osnivanja, koja je prethodno dostavljena ovom skupštinskom radnom tijelu. On je naglasio da su jačanje institucionalnog i stvaranje normativnog okvira za uređenje ove problematike najznačajnije aktivnosti preduzete na planu jačanja odgovornog odnosa Crne Gore prema svom iseljeništvu. Uprava za dijasporu je kontinuirano angažovana na konstituisanju moderne i organizovane strukture našeg iseljeništa te da nastavlja sa aktivnostima na planu očuvanja jezika, kulture, tradicije, kao i na afirmaciji i jačanju državnog i nacionalnog identiteta i pripadnosti državi Crnoj Gori. Aktivnosti Uprave su, takođe, usmjerene i na unapređivanje privrednog partnerstva sa iseljeništvom, kao aktivnim učesnikom društveno-ekonomskih prilika u Crnoj Gori.

2. PROBLEMI U FUNKCIONISANJU UPRAVE U 2017. GODINI

Godinu na koju se izvještaj odnosi obilježilo je preseljenje Uprave za dijasporu u nove prostorije. Kako je preseljenje izvršeno bez plana i prethodnih priprema, Uprava za dijasporu je dva mjeseca bila u blokadi, tehnički onemogućena za

obavljanje svoje djelatnosti. Nakon adaptacije prostorija sredstvima iz budžeta Uprave, pristupilo se povezivanju sa mrežom državnih organa nakon čega je Uprava nastavila sa radom.

I pored nastojanja Uprave i više dopisa na ovu temu koji su dostavljeni MVP-u, 2017. godinu obilježila je i nemogućnost realizacije javnog konkursa za sufinansiranje projekata i programa organizacija iseljenika. Pravna služba MVP-a istakla je problem "nepostojanja pravnog osnova" za dodjelu pomoći iseljeničkim organizacijama, nakon čega je Uprava pristupila djelimičnoj i u mogućoj mjeri, izmjeni Pravilnika o kriterijumima za raspodjelu i upravljanje sredstvima za očuvanje i jačanje saradnje sa iseljenicima.